

BIESBOSCH

linie

Wintergids

Met in dit nummer onder andere

Op **stap** met de
WASVROUW
bij Fort Altena

Kerstvakantie
op **Loevestein**

Snertwandeling
Woudrichem

Moonlightshopping
in **Werkendam**

2021-2022

Scan de QR-code
voor de actuele
winteractiviteiten

Deze wintergids is een uitgave van VVV Biesboschlinie.
We bundelden winterse activiteiten uit de gehele gemeente Altena
en de Vestingdriehoek. Mochten er wijzigingen of toevoegingen bij
ons bekend zijn, dan komen deze op [Biesboschlinie.com/winter](https://www.biesboschlinie.com/winter).

BIESBOSCH

linie

Wintergids

Winterse stadswandeling	4
Op stap met <i>de WASVROUW bij Fort Altena</i>	6
Moonlight shopping in <i>Werkendam</i>	7
Gorcums Winterfestijn	8
Kerstvakantie op Loevestein	9
Speur je warm familiewandeling	10
Ontmoet Hugo en Jacoba	12
Snertwandeling Woudrichem	13
Hoorspel op Fort Bakkerskil	14
Loop je fit langs Werelderfgoed	14
Winter Wonder <i>Woudrichem</i>	15
Winter op kasteel <i>Dussen</i>	16
We sluiten de Linies	17
Biesboschwandeling	18
Restaurants en Bed & Breakfasts	19

Winterse stadswandeling

Niets is zo fijn als een stevige wandeling op een mooie winterdag. Tijdens deze stadswandeling loop je je warm langs de meest opmerkelijke plekjes en monumenten in de historische vesting van Woudrichem.

Woudrichem ontstond rond het jaar 866 als nederzetting op een hoge oeverwal langs de rivier. De strategische ligging aan het water bracht niet alleen voordelen. Hoewel men vooral leefde van de visserij en ook geruime tijd riviertol hief, kreeg de vesting het ook flink te verduren. Zo werd de stad overvallen door de Arkelsen en brandden de Geldersen en de Geuzen de stad plat. Dat Woudrichem zo veerkrachtig was dat ze nog eens een heel belangrijke functie zou krijgen, weten we nu.

Scan de QR-code voor de volledige beschrijving van de wandeling

De tijd die de klok op de stompe toren van Woudrichem aangeeft, kwam van 1937 tot 1940 precies overeen met de landelijk vastgestelde standaardtijd. Woudrichem ligt op 5 graden oosterlengte, de lengtegraad waar de zonnetijd en standaardtijd toen gelijk vielen. Je krijgt meteen een beetje meer ontzag voor de 'Mosterdpot' als je dit weet.

Start

Route, looptijd 2 uur - 2,8 km

Route rolstoel/kinderwagen

Interessant punt

1 Gevangenpoort	11 Korenmolen
2 Waterpoort	12 Kruitkelders
3 D'n Bol	13 Waterstaatkkerk
4 Historische haven	14 Kazerne
5 Koninklijke Marechaussee	15 Voetveer
6 Ijskelder	16 Zalmvisser
7 Jacoba van Beierenhuis	17 De Wittspoortje
8 Martinustoren	18 't Oude Raedthuys
9 Arsenaal	19 Hoogstraat
10 Militair wachthuis	

Op stap met de **WASVROUW** bij Fort Altena

Het is altijd druk op een fort: er zijn manschappen gelegerd, dus er moet gekookt worden en de was stapelt zich ook op. Op Fort Altena was er vroeger maar één wasvrouw voor 328 manschappen. Zij neemt je mee op ontdekkingsstocht over het fortterrein en terwijl zij haar verhaal vertelt laat zij je zien hoe ze zichzelf warm houdt in de barre wintermaanden.

Ga mee op een interessante en verwarmende wandeling met de wasvrouw. Onderweg schenkt ze een heerlijk borreltje.

Voor meer
informatie en
reserveringen
info@fortaltena.nl

Moonlight shopping in *Werkendam*

Vrijdag 17 december vindt er een Moonlightshopping plaats, georganiseerd door Stichting BIZ Centrum Werkendam. 's Avonds van 18.00 tot 22.00 uur is het centrum van Werkendam geheel in klassieke kerstsfeer omgetoverd. Kom gezellig langs, want we trakteren je op ...

gezellige *muziek*,
straattheater, proeverijen,
en vooral ... *oer-* en
oud-Hollandsche
gezelligheid!

In het
centrum
verrassen diverse
ondernemers je
met leuke
aanbiedingen!

Gorcums Winterfestijn

Kom schaatsen in de állermooiste vestingstad van Nederland. Koude winter of niet, de Grote Markt in Gorinchem wordt deze kerst weer omgetoverd tot een winterse belevenis. De gezellige overdekte ijsbaan rondom de fontein keert dit jaar voor de 15e keer terug.

Je bent van harte welkom van zaterdag 18 december t/m zondag 9 januari om de ijzers onder te binden. Op enkele uitzonderingen na, kun je dan de ijsbaan dagelijks bezoeken van 10.00 tot 21.00u. Kom schaatsen en daarna lekker opwarmen met een mok warme chocomel bij het Gorcums Winterfestijn.

Voor activiteiten, tijden en prijzen, kijk op www.gorcumswinterfestijn.nl

Kerstvakantie op Loevestein

Een kasteel in sfeervolle kerststemming, dat is Loevestein deze kerstvakantie. Overal fonkelende lichtjes, een mooi gedekte bankettafel, warme chocolademelk en glühwein en spannende kerstverhalen uit de geschiedenis van Loevestein. Hoe bracht ridder Dirc zijn avonden het liefst door? Dat was niet met een boek voor de haard

kunnen we je verklappen. Ook vertellen professionele gidsen hoe er in de tijd van Hugo de Groot kerst gevierd werd. Wist je dat de familie Schanstra, fortwachtersechtpaar in de Eerste Wereldoorlog, honderden gasten op bezoek kreeg tijdens de Kerst? Wat zou er op het menu hebben gestaan? In de Tweede Wereldoorlog zat Jan van der Pol ondergedoken in de vesting. Waar ging hij stiekem heen tijdens oud & nieuw?

Kom in de kerstvakantie van 26 december t/m 9 januari 2022 naar Loevestein en beleef geschiedenis in het echt. Deze vakantie kun je ook de tijdelijke tentoonstelling 400 jaar Hugo de Groot bezoeken, dit is inbegrepen bij je toegangskaartje. Wil je mee met een kaarsverlichte rondleiding? Reserveer dan op tijd je kaartje!

LET OP: Op 1e Kerstdag, Oudjaarsdag en Nieuwjaarsdag zijn het kasteel en de omliggende vesting gesloten.

**Voor activiteiten,
tijden en prijzen,
kijk op**

www.slotloevestein.nl

Speur je warm familiewandeling

S Vanaf de parkeerplaats aan de Schapendam kijk je naar links. Je ziet daar een beer in het water! EEN BEER? Ja! Zo wordt de stenen muur genoemd die je links van de molen ziet. Op die beer staat een monnik. Zo heet het stenen torentje op de beer. Denk nu eens aan vijanden die de stad binnen willen dringen ...

1. Waarom staat er een monnik op de beer?

.....

Loop nu vanaf de parkeerplaats met je rug naar de beer richting de vesting. Je komt door de vestingpoort en ziet aan je rechterkant een oude kazerne. Meteen na de kazerne ga je rechtsaf. Ga bij de lantaarn links en meteen weer rechts. Je bent nu in de Hugo de Grootstraat. In 1621 is Hugo gevlucht vanuit slot Loevestein. Dat zul je dadelijk aan de overkant van de rivier zien liggen.

2. Hoe is Hugo gevlucht uit slot Loevestein?

.....

Loop de straat uit en ga op de kruising rechts. Loop de stadswal op en ga meteen links. Op de hoek van de stadswal, bij het kanon, zie je rechts slot Loevestein en links de toren van Gorinchem.

3. Welke rivier stroomt tussen Woudrichem en slot Loevestein?

.....

4. Welke twee rivieren kun je vanaf hier ook zien?

.....

5. Welke drie provincies grenzen hier aan elkaar?

.....

Loop langs het beeldje van de zalmvisser en ga linksaf de stenen stoep af. Ga rechts en je ziet 't Oude Raedthuys. **6. In welk jaar is het Oude Raedthuys gebouwd?**

.....

Loop voor het terras van het Oude Raedthuys langs. Je ziet een klein steegje met drie houten deurtjes. **7. Wat heeft er vroeger achter deze deurtjes gezeten?**

.....

8. Je bent nu op de Hoogstraat. Deze straat heet zo, omdat (a of b?)

a ... hier de eerste huizen gebouwd zijn op een hoge oeverwal?

b ... hier de hoogste huizen van de hele vesting staan.

.....

9. Hoe heet het kleine steegje, naast huisnummer 23, dat leidt naar de stadswal?

.....

Je ziet dat gevelstenen je veel kunnen vertellen. We maken een rondje langs verschillende huizen op de Hoogstraat om nog meer over de huizen te weten te komen. Zitten je veters nog goed vast?

10. In welk jaar is het huis met nummer 4 gebouwd?

.....

11. In welk jaar zijn de huizen 6 en 8 gebouwd?

.....

12. Wat is het bouwjaar van huis 10 en 12?

.....

13. Weet je dat ook van 14 en 16?

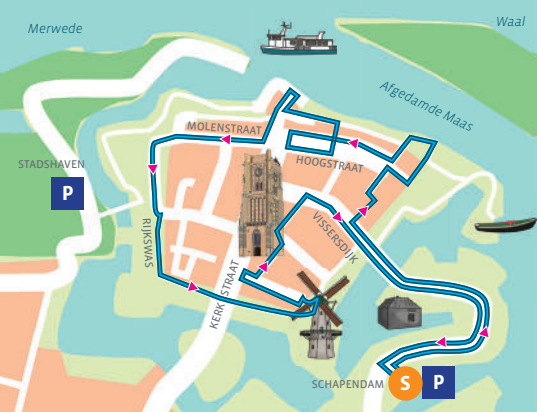
.....

14. Kun je bij huisnummer 20 het bouwjaar vinden?

.....

Loop terug naar huisnummer 23 en ga via het steegje naar de stadswal. Sla linksaf. Je komt uit tussen twee poorten. De Gevangenpoort en de Waterpoort. Kijk eens goed naar de Gevangenpoort. **15. Zie je die halfronde stenen in de muur? Wat zijn dat?**

.....

eens goed. Deze molen is niet rond, niet vierkant en al helemaal niet driehoekig.

21. Hoeveel zijden heeft deze molen?

22. Hoe wordt het gras op de stadswallen kort gehouden?

Ga bij de molen de stadswal af, richting de toren. Je ziet links op het arsenaal een gedicht. Kun het hardop lezen?

23. Welke vis werd hier vroeger gevangen?

Voor het arsenaal staat een kanon?

24. Hoe oud is het kanon?

Je staat naast het beeld van Jan Claessen.

25. Wat was zijn beroep?

Loop een stukje terug, naar huisnummer 1, en ga het voetpad in dat langs de kerk richting de Landpoortstraat gaat. Vanaf hier kun je de toren goed zien. **26. Wat is de bijnaam van de toren?**

Steek aan het einde van het voetpad schuin over naar links en ga de Spieringstraat in.

27. Wat is een spiering?

Ga aan het einde van de Spieringstraat rechtsaf de Vissersdijk in. Links zie je de rooms-katholieke kerk met het beeld van priester Johannes Nepomuk. Toen de koning van Bohemen hem vroeg wat Nepomuks vrouw gebiecht had, wilde deze niets zeggen. Maak het volgende spreekwoord af:

28. Spreken is zilver...

Naast de Gevangenpoort staat een beeld van Jacoba van Beieren. Ze had lange tijd ruzie met haar oom Jan van Beieren, maar in Woudrichem sloten ze vrede en noemden dat 'De zoen van Woudrichem'.

16. In welke eeuw leeft Jacoba van Beieren?

Loop door de Waterpoort richting de rivier. De hoogtes van het water en belangrijke jaartallen kun je lezen in de poort. Kijk eens naar de bank links. Geloof niet alles wat hier verteld wordt.

17. Wat is de bijnaam van deze bank?

Loop terug door de Waterpoort en ga onder de Gevangenpoort door. Bij huisnummer 16 zie je links op de hoek een klein schildje op de muur.

18. Wat is hier in 1832 gebeurd?

Sla rechtsaf de Molenstraat in. Hier staat het oudste huis van Woudrichem (nummer 2), het Jacoba van Beierenhuis. Loop verder de Molenstraat door. Kijk, wanneer je de wal op gaat, snel even naar rechts. Daar zie je een huis dat bekend is van een serie op televisie.

19. Van wie is het huis in de tv-serie?

Loop langs het speeltuintje. En blijf op de stadswal.

20. Waar gaat het gedicht over dat op de zwarte schuur staat op het huis links van je?

Loop alsmear recht door over de stadswal (voorzichtig oversteken!) tot je bij molen Nooit Gedagt bent. Loop een rondje om de molen en bekijk hem

Scan de QR-code voor het controleren van de antwoorden op deze speurtocht.

Ontmoet Hugo en Jacoba

Op elke tweede en vierde zaterdag in de maanden januari en februari komen de voor Woudrichem en omgeving belangrijke figuren Hugo de Groot en Jacoba van Beieren tot leven. Het gidsengilde Woudrichem biedt je een historische wandeling aan waarbij je op twee punten deze karakters kunt ontmoeten. Zij vertellen hun verhaal en duiden hun invloed op onze historie. Een leuk uitje voor het hele gezin!

8 en 22 januari
12 en 26 februari
Van 15.00 – 16.30 uur

Foto: Slot Loevestein

Meer informatie op
www.gidsenwoudrichem.nl

Snertwandeling Woudrichem

Tijd: 14.00 – 16.00 uur

Data 2021: 19 december

Data 2022: 9, 16, 23 en 30 januari
en 6, 13, 20 en 27 februari

In de wintermaanden organiseert het Gidsengilde Woudrichem een aantal snertwandelingen. Een fijne wandeling met een gids door de vestingstad waar je door de historische straten loopt. Ondertussen worden bijzondere verhalen verteld van het heden en het verleden.

Je start met een winters opwarmertje en de wandeling eindigt bij de gezellige brasserie Zus met zelfgemaakte erwtensoep.

Meer informatie op
www.gidsenwoudrichem.nl

Loop je fit Ga heerlijk aan de wandel langs Werelderfgoed

Maak kennis met Unesco Werelderfgoed in onze eigen 'achtertuin' en maak een wandeling over het Liniepad, langs de de fort en door vestingstad Woudrichem.

Scan de QR-code en
bekijk al onze wandelingen
in de Linie!

Hoorspel op *Nieuw deze winter!* Fort Bakkerskil

Voor een fijne wandeling gecombineerd met sappige, tot de verbeelding sprekende en soms hilarische verhalen moet je op Fort Bakkerskil zijn.

Op verschillende plaatsen rond het fort vind je QR-codes. Scan ze en geniet van een vermakelijk hoorspel.

www.fortbakkerskil.nl

Winter Wonder

Woudrichem

Een bekend winters evenement in vestingstad Woudrichem is Winter Wonder Woudrichem. Dan verandert de vesting in kerstsfeer, met houtvuren, gezang, kraampjes en een hoop gezelligheid: jouw voorbereiding op een gezellige en gemoedelijke Kerst. Met de oude vesting als decor, kom je echt in winterse sferen.

Datum:
11 december
16.00 – 21.00 uur

Meer informatie op
www.evenementen-woudrichem.nl

Winter op Kasteel Dussen

Tijdens de wintermaanden warm je je aan bijzondere optredens in het sfeervolle kasteel. Zoek de hartverwarmende gezelligheid op rond Kerst met Dickens en ZieZus en start het nieuwe jaar met een voorstelling vol oud en nieuw repertoire van Bender.

WHAT THE DICKENS?

25 november 2021

Een voorstelling, geïnspireerd door het werk van Charles Dickens door het Amsterdams Chamber Theater met: Frouke Flieringa, Peppi MacRuari en Sophie Ruthven-Stuart.

KINDER-KERSTVOORSTELLING

VOLGENS ZIEZUS

12 december 2021

Een warme, muzikale en humorvolle theatermiddag voor en samen met de kinderen in het publiek. Dat alles in een écht kasteel in kerstsfeer... wat wil je nog meer?!

MIRANDA TRIO SPEELT GITANA

16 december 2021

Gitana: Werk van componisten die zich hebben laten inspireren door zigeuner-melodieën en muziek uit de Spaanse cultuur.

BILLY & BLOOMFISH MET

HAPPY INCOMPLETE

20 JANUARI 2022

Twee dames nemen je met hart en ziel mee op een muzikale trip.

BENDER MET

‘DANKBAAR TEVREDEN – ALLES MOET ANDERS’

17 februari 2022

Een gevarieerd liedjesprogramma met een mooie mix van fonkelnieuwe luisterliedjes en oud, vertrouwd werk.

Reserveer kaartjes en vind meer voorstellingen en informatie op

www.kasteel-dussen.nl

We sluiten de Linies

Zaterdag 5 februari
Tijd: 17.00-22.00

Wandel over de vestingwal langs de verlichte waterwerken van vesting Woudrichem. Onderweg zie je hoe de Loevesteinse poort wordt gesloten door het waterschap. Zo wordt de vestingstad beschermd tegen hoog water. Een verhalenverteller bij de haven en een projectie op de vestingmuur maken het verhaal compleet.

Meer informatie op

www.forten.nl/we-sluiten-de-linies

Verscholen in het landschap liggen de Hollandse Waterlinies. Decennialang beschermden deze het westen van Nederland. In tijden van oorlog konden grote stukken land onder water worden gezet. Dit unieke wapen van Nederland wordt in de avonden door verhalenvertellers en lichtprojecties in de schijnwerpers gezet.

Haal deze winter ook eens een frisse neus tijdens de

Biesbosch Wandeling 10 km

Vind meer gratis routes op
www.biesboschlinie.com

Natuurpoort/startpunt

Wandelpunten

Route tussen knooppunten

Horeca

Parkeren

Nieuwe Merwede

Deeneplaatweg

Polder
Tantjesplaat

Gat van de Hardenhoeck

De Hilweg

De kleine
Noordwaard

Catharina-
polder

De Pannekoek

Biesbosch
MuseumEiland

Parkeren:
De Hilweg 2
4251 MT Werkendam

Lijnorden

18

Start bij wandelpunt 85 nabij
Natuurpoort Biesbosch MuseumEiland
en volg dan de route.

Op De Pannekoek kun je op de heen- of
terugweg even heerlijk rondwalen
voor je de route vervolgt.

Verwen jezelf deze Winter

*met een etentje in een knus restaurant
en blijf slapen in een bijzonder B&B.*

De winter is vooral een tijd om met elkaar de warmte op te zoeken. Combineer daarom een uitje in de Biesboschlinie met een gezellig etentje. Onze horeca ontvangt je gastvrij en ook deze winter staan hun smakelijkste seizoensgerechten op de kaart.

Of je nu een lange winteravond al tafelend door wilt brengen met familie en vrienden of een stevige lunch nodig hebt na een frisse ochtendwandeling; er is genoeg keuze in het aanbod. Van pannenkoek tot chique diner; er is voor elk wat wils!

Lekker duurt het langst! Dus wil je na een leuke activiteit en een gezellig etentje 'nog lange niet' naar huis, blijf dan overnachten in een knusse B&B. Droom weg in een Scandinavische kota of pod, een fort of een kruithelder.

Slaap in een fort of kruithelder

Van het bladeren door het aanbod op onze website, krijg je al zin om er één of meerdere nachten op uit te trekken. Brabantse nachten zijn lang, en zeker in de winter, dus dat wordt genieten met de zachte 'g'.

Scan de QR-code voor een
overzicht van alle restaurants
in de Biesboschlinie.

Scan de QR-code voor een
overzicht van o.a. de B&B's
in de Biesboschlinie.

**Stuur jouw mooiste winterfoto
via de mail naar
info@biesboschlinie.com
Vermeld je naam en woonplaats én
waar de foto is gemaakt.
We publiceren de mooiste foto's op
onze site, social media kanalen en
in ons drukwerk.**

Dit drukwerk is
verzorgd door
Drukkerij Bouman
in Wijk en Aalburg

Ontwerp & opmaak:
www.biesboschlinie.com